

— »Pot za goru«. Ze dve leti bo, odkar sem izdal v samozaložbi zbirko svojih pesmi ter jo razposlal tudi mnogim tovarišem (icam) na ogled. Ker je marsikateri niso vrnil, smatral sem jih za naročnike. A mnogi izmed teh so mi z izplačilom malenkostne vsote za zbirko še na dolgu; zato jih tem potem, dasi prav nerad, a vsled krize, prosim, da poravnajo zaostanek takoj, čim prej, da ne bi bilo treba vpisati položnic. Obenem pa naznanjam, da imam še precejšen del založbe na razpolago za eventualne nove naročnike, ki naj se obrnejo v svrhu naročitve direktno name v Dobovo, da pridem tem prej do izplačila svojih stroškov. — Alojzij Peterlin-Bátog.

— Moja zadnja beseda. (Nepolemičen odgovor na polemiko v 7. številki »Popotnik« zaradi dr. Strmškovič »Zvončkov«.) Pravi se nisem razburil, ko sem prejel na svoje recenzijско poročilo o dr. Strmškovič »Zvončkov« pošten odgovor od pisatelja samega. Hvala bogu, vzlic razburkanim časom imam mirne živce, da me ne spravi niti najbolj žgoča ironija ob razsodnost in dobro voljo, brez katere bi bili vsekakor lahko v veliki nevarnosti stvarnost in objektivnost mojih poročil. Vkljub vsemu temu pa se mi je vendar pripetilo, kar obžalujem, da bi mi lahko ostale kar za večno neznan avtorjeve ugotovitve, nanašajoče se na podlagi njegove knjižice predvsem na moderno šolo in pedagogiko. Moj Bog, nikoli bi si ne mislil, da je gospod dr. Strmšek napravil tako veliko uslugo o moderni šoli s tem, da je poslal v svet (sicer malo poznol) svoje »Zvončke«, kajti doslej smo bili v mladinski književnosti res kakor na »mrtvi točki«. No, sedaj sem se vendar končno prepričal, o čemer nisem prej niti sanjal! Upam, da bo odslej pri nas že kako boljše, in da mi velikodušno odpuste vsi tisti, pri katerih sem prišel v nemilost zaradi svojega poročila, saj odpuščanje je vendar tudi dandanes najvišje človeško ravnanje... Malo mi je pa vendar hudo, da mi manjka možnost zadnjega prepričanja: knjižice vsaj površno prečitati in o njih stvarno poročati! To pač ne gre nikakor v mojo pamet in se žal ne bom mogel ravnati po avtorjevem paradoksalnem receptu, ki mi ga tako očetovski nasvetuje za sklepno misel svojega zagovora. Morda pridem še kdaj pozneje zaradi avtorja do te zaželjene izviršitve? Mislim, da se bo gospod avtor vseeno zadovoljil s tem, da bom skušal odslej naprej ocenjevati vsako naslednje mladinsko delo na podlagi književne vrednosti njegovih »Zvončkov«, ki so postali po avtorjevi besedi sedaj zame edino merilo literarnih vrednot za mladinsko knjigo. Na vsak način pa ne prevzamem odgovornosti, če bo kako drugo mladinsko delo tudi proti moji volji po svoji notranji teži in vrednosti nadkrililo dr. Strmškove »Zvončke«, kajti preveč sem navajen na: stvarnost in objektivnost... Počakajmo, ker nismo preroki! — Albert Zerjav. — Opomba uredništva: Uredništvo tudi želi in smatra, da je to zadnja beseda o tem predmetu.

Obrambni vestnik.

»Slovenec« prinaša z ozirom na izpad »Obzora« sledeči odgovor:

KAJ PRAVITE?

Kdo ve zakaj smatrajo nekateri naši jugoslovanski bratje našo kulturo za nekaj manjvrednega, za nekaj, na kar je treba z viška doli gledati, še več, kar je treba pri vsaki priliki dejati v nič, dasi še nobeden teh vničevalcev ni mogel dokazati, da slovensko kulturo pobiljeje — pozna? Večkrat je že naš list tožil, da hrvaške in srbske revije ter časopisi ne posvečajo našemu kulturnemu življenju skoro nobene pozornosti, da njihove knjigarne ne poznajo naših novih izdaj itd.

Pri vsaki dosedanji mednarodni razstavi ali drugi prireditvi so še prevzeli eni ali drugi bratje aranžma in stisnili Slovence v kot — depota. Na glasbenem polju je ravno tako. Če gre do naša pevstva društva v inozemstvo, pojo najprej srbske, potem hrvaške in končno še slovenske pesmi, dočim se še nikdar ni pripetilo, da bi bilo kako hrvaško ali srbsko društvo inozemstvu pokazalo slovensko skladbo. Slovenci smo po vojni izvajali blizu devetdeset srbskih in hrvaških oper, instrumentalnih in vokalnih koncertnih del od štiri in dvajset avtorjev, da bi bili pa naši bratje naštudiral katero pevsko delo, se pa še ni čulo. To je več kakor žaljivo omalovaževanje naše glasbe, omalovaževanje, kakršnega kulturno inozemstvo in njega večji centri, ki so se že često priznalo izjavili o naši glasbi, gotovo nikakor ne dele z našimi brati.

Tale naš Učiteljski zbor, ki je prestal časten krst na Češkoslovaškem (njega dirigent tudi na mednarodnem festivalu v Frankfurtu) je zadnje dni koncertiral po vseh večjih mestih Jugoslavije in vsa srbska in hrvaška kritika mu je priznala, da je ali najboljši zbor v državi, ali vsaj eden »prvoklasnih«, toda v Zagrebu je naletel zbor na lopar, ki ga treba omeniti. Mislimo na kritiko g. Safranka-Kaviča v »Obzoru« od 4. t. m.

Ta gospod ni našel na zboru niti najmanjši dobre lastnosti razen njegove dobre volje in mu je svetoval, naj se gre rajši pet učiti, kakor pa da hoče v Romuniji blamirati našo glasbo. Kakor hitro je zbor stopil v Zagreb, je izgubil svojo »reputacijo« in se pokazal za povsem nezmožnega. Naš Adamič je Safranku »folklorista«, pri Ostercu ne najde kritik niti enega od »ubijačinih« elementov muzike: melodije, ritma, harmonije, polifonije, forme, arhitektonike, umjetničkoga okusa i zvučnosti (edinstven primer v zgodovini glasbene kritike), našim glasbenikom pa pravi, da jim »fali distanca i sloboda prosudijvanja«, radi česar je zagrebška kritika »prisiljena, da preuzme jedan dio odgovornosti«, pri čemer je treba da Slovenci v kulturnem pogledu gledamo »Zagreb kao neke vrste kontrolnu stanicu«.

Kaj pravite? Če se kaj spoznate v muziki in v razmerah ali nič, boste rekli, da je to umazana packarija in če povem, da je teh packarij zlasti zagrebško časopisje zadnja leta že toliko zagrešilo, da to niso več »slučaji«, nego je vse skupaj podobno sistemu, potem morajo takšne nadutosti začetni presedati vsakemu kulturnemu človeku.

Da bi bila naša kulturnost tako zanič, da se nam Zagreb po vsej sili postavlja za kurtorja, ne velja. Mi res ne kričimo toliko o slavi naše kulture, trdimo pa, da pozna kulturna zgodovina nešteto slučajev, da so Slovenci Hrvatom posredovali kulturne dobrine z zapada, da pa se obratno ne da trditi. Kljub vsemu respektu pred hrvaško moderno kulturo in zlasti glasbo tudi ne moremo reči, da bi to bilo nekaj, k čemur moramo Slovenci pobožno zreti navzgor, kakor zelo visokorodno tudi zro Hrvati na našo nizdol. V takih metodah gledamo mi, ki nam nikakor ne »fali sloboda presudijvanja«, žaljivo prevzetnost posledico pomanjkanja prave kulturnosti in privržajene taktnosti.

Danes, ko nam je resnično in notranje prijateljstvo in edinstvo narodov Jugoslavije tako zelo nujno potrebno kot še nikoli, so takšni izpadi in žaljivo omalovaževanje dokaz, da nekateri ljudje tega prijateljstva ne razumejo in da so odločeni sistematično delati ovire temu prijateljstvu. Najlepše je, da Slovenci stvar konstatiramo in potem delamo dalje to, kar smo delali doslej: kulturno delo v vseh ožirih in v vsakem smislu besede, pa da na loparjevstvo odgovorimo s tem delom.

Ker je ozadje zadeve jasno, menimo, da gre lahko tudi učiteljstvo preko zadeve — z delom naprej!

Blizu šole je gostilna. Pride nekega večera nekdo in prosi: »Gospodična, posodite mi nočno posodo. Teta so prišli iz Ljubljane, mi pa je nimamo!« Da, da, tako je.

Tu nimam ene duše, da bi se z njo pogovorila od srca. Komu bi potožila? Kdo me vpraša: »Kako ti je? Kako se počutiš?«

Nekoč sem potožila nekemu gospodu. Potožil me je, da inteligenten, izobražen človek ne sme obupavati, ampak iskati razvedrila v — čitvu. Mislila sem si: »Ko bi ti le eno zimo tu prebil, bi drugače govoril!« Saj sem naročena na »Jutro«, »Ženski svet«, »Ljubljanski zvon« in na vse stanovske časopise — a vse to ni mnogo, če je človek sam...

In še to: Goričanka sem. Za praznike bi šla rada k svojim v Vipavsko dolino. Dovoljenja ne dobim. In če bi ga tudi dobila, bi si ne upala...

Službam zadnje leto, a to leto največ trpim, ker je pač preveč dela za moje izčrpane živce.

Sprejmite tovariške pozdrave od T. V.

Ko je učitelj Čičigaj prečital pismo, si je otrl solzo, spravil pismo v svoj »Dnevnik« in zamrmral:

»Tu bodite besede. Mojim od zadnjic ste podobne. Uboga tovarišica, še bolj trpiš kakor jaz. Vsaj doma mi niso ukradli kakor Tebi, četudi kvasijo kar ni potrebno. Potrpi, saj je zadnje leto, potem bo končana težka pot na Golgotu...«

Prosvetno delo učiteljstva.

— Lepa mladinska prireditve v Hrastniku. »Podmladek rdečega križa«, odsek V. razreda dekliške osnovne šole v Hrastniku, je uprizoril pod spretnim vodstvom razredničarke gospe Julke Čandrove Bevkovo tri-dejanko »Bedak Pavlek«.

Igrica zahteva dobrih igralskih moči, pevk in plesalk, skoro baletk. Svojo vlogo so vse mladenke brez razlike odlično izvršile. Posebno ljubki in premišljeno zasnovani so bili prizori palčkov, ki so se v melodramski obliki, originalno predstavili in nekak ritmični valček v zadnjem dejanju, ki je bil dovršen.

Predstavo, dne 15. marca ob 5. uri popoldne, ki se je vršila v Narodnem domu, je občinstvo častno obiskalo in predvsem hvaljezni starši niso štedili z aplavzom. Naslednji dan pa se je predstava udeležila šolska mladina obeh šol.

Na uspehu čestitamo vsem, prav posebej no pa še g. Čandrovi, ki z ljubeznivo dela in vzgaja tudi izven šole naše malčke ter je spravila že mnogo mladinskih iger na oder.

M. M.

Naša gospodarska organizacija.

— g. Članom Učit. Samopomoči. V teh dneh ste prejeli položnice za nakazilo članskega prispevka za štiri (236. do 239.) smrtne slučaje, in sicer: Jelica Stauer, Pištanj, Anka Womer, Maribor, Vladimir Požar, Radeče, in Karel Trošt, Ljubljana. Članski prispevek s poštino znaša 21 Din, za zakonske pare 41 Din. Društvena uprava je izplačala za zadnje štiri smrtne slučaje znesek 50.300 Din. Nakazite takoj vpisane zneske na položnicah, da more društvena blagajna zadostiti članskim zahtevam! Z odlašanjem Vam ni nič pomagano, nasprotno: zneski so vedno večji, nepotrebna poština in upravna jih pa še zvišuje. V tem mesecu je društvena uprava razposlala zamudnikom okrog 100 opominov in vljudno prosi, da se vsi odzovete z nakazili. U. S. ima 2520 članov. Posmrtnina znaša 12.600 Din.

Mladinska Matica.

— mm iz uprave: V ponedeljek 23. in torek 24. t. m. se je razposlala 6. številka »Našega roda« vsem šolam, ki so za njo nakazale naročnino. Prosimo še one redke-ostale, da to store nemudoma, ker bi ostali naročniki brez lista med velikonočnimi prazniki, za katere je ta številka nalašč prirejena.

— mm Knjige Mladinske Maticе. Z ozikom na svoječasni razpis književnih nagrad Mladinske Maticе je odbor nagradil letos tri najboljša dela, ki bodo izšla začetkom junija med letošnjimi njenimi publikacijami. Nagrade so se prisodile sledečim delom:

1. France Bevk: »Lucec in njegov škorec«, povest za mladino po desetem letu, v dveh delih, od katerih prvi del izide letos, drugi pa prihodnje leto. Nagrada 3000 Din.

2. Josip Ribičič: »Miškulin in Miša«, pripovedka za male. Nagrada 2000 Din.

3. Mile Klopčič: »Moj oče«, pesem. Nagrada 300 Din.

Prvi dve deli izideta letos kot samostojni knjigi, pesem »Moj oče« pa v »Kresnicah«, ki jih je uredil tov. Albert Zerjav.

Kot četrto knjigo letošnjih publikacij izda Mladinska Matica mično navodilo za naše deklice-vrtnarice, mišljeno kot pendant k »Sadjarčkom« in prav tako izpod peresa tov. Andreja Skulja.

Osebnе zadeve.

— Napredovali so v II./4. skupino: Milčević Adam, učitelj v Karlovcu; Kus Viljem, šolski upravitelj v Lomu; Strukelj Zofija, učiteljica v Preddvoru; Toldi Ana, učiteljica v Ljubljani.

Stanovska organizacija UJU

iz oruštrev:

Vabimo:

— DRUŠTVO UČITELJIC V LJUBLJANI bo zborovalo v četrtek dne 9. aprila 1931. ob 10. uri v I. mestni dekliški osnovni šoli v Ljubljani (šentjakobska šola). Na dnevnem redu je tudi predavanje tov. J. Čučko, ve: »O vzgoji ženske mladine v šolski dobi«. Vabimo vse tovarišice, tudi one, ki še niso v našem krogu in nas deloma boječe, deloma tuje gledajo od strani. Prepričana sem, da se bodo počutile domače, — samo — naj le pridejo malo bliže. — Tajnica.

— SRESKO UČITELJSKO DRUŠTVO UJU — LJUBLJANA OKOLICA — vzhodni del, bo zborovalo v soboto dne 18. aprila t. l. ob 10. uri v osnovni šoli v Mostah s sledočim dnevnim redom: 1. Situacijsko poročilo po tov. predsedniku. 2. Referat tovarišice A. Tomšičeve: O delovni šoli. 3. M. Zor: Tehnična prizrava za letovanje na Rabu. 4. Slučajnosti. — Dolžnike opozarjamo, naj takoj poravnajo zaostalo članarino; blagajna je popolnoma prazna, ker poverjeništvu je treba redno mesečno odšteti za liste in drugo. Kdor ne pozna discipline, se mu ne more več priznanosti; ustaviti bo treba liste. — Odbor.

Poročila:

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA SVE-TOLENARTSKI OKRAJ je zborovalo v soboto dne 21. februarja 1931. pri Sv. Lenartu v Slov. goricah.

Udeležba je bila povoljna, kajti kljub zasneženim potem in kljub ustavljenemu avtobusnemu prometu, se je zbralo od 55 članov; t. j. 43 %.

I. Uvodoma je pozdravil predsednik tov. Golež vse navzoče člane, imenoma novo vstopivšo tov. Vido Jegličovo ter z veseljem ugotovil, da je sedaj vse učiteljstvo okraja včlanjeno v našem društvu. V toplih besedah se je nato spomnil pokojnega častnega člana, dolgoletnega blagajnika in odbornika učitelja veterana Jakoba Kovačiča, katerega smo 18. januarja t. l. sprejeli na njegovi zadnji poti. Zahvalil se je vsem, ki so v tako velikem številu prišli od blizu in daleč, da so izkazali pokojniku zadnjo čast. Izvršili niso s tem samo čin pietete, ampak doprinesli dokaz tovarištva.

Ko je še čestital tov. Šobarjevi iz Sv. Rupertu k njeni poroki je prešel na dnevni red.

»Velika razočaranja je doživel v zadnjem času naš stan. V času, ko smo bili sredi najintenzivnejšega dela v šoli in izven šole na prosvetnem, gospodarskem in socialnem polju, ko smo pričakovali uresničenje obljub po izboljšanju našega gmotnega položaja, so lopnili po nas z najkrivicejšo obsodbo, ki se je izrekla kdajkoli nad našim stanom, češ, »da so pridni učitelji redke izjeme«. Besede so bile izrečene, objavljene v desetstičnih izvodih listov in nobeno zavijanje, da se govornik ni morda pravilno izrazil, jih ne spravijo s sveta, kajti ugled našega stanu je v očeh preprostega ljudstva, ki vidi v nas samo fišče, katerim mora stanarino in kurivo plačati, zelo trpeli in treba bo dosti časa, preden si bomo izgubljeni ugled zopet pridobili.

Toda mi učitelji, ki smo vajeni trpljenja in preziranja, bomo tudi to preboleli. Treba je, da kljub tem izivanjem in kljub temu, kar še morda pride nad nas, ohranimo mirno

LOJZE ZUPANC:

Učitelj Čičigaj in njegova korespondenca...

Saj vem, da se še spomnite kako je bilo z njegovim dnevnikom. Pa je že tako na svetu: kadar človek najbolj trpi, takrat išče kluše, ki bi ga razumela, takrat se mu zahoče toplega stiskljaja roke in odkritih, usmiljenih oči. Tako je »Dnevnik učitelja Čičigaja«, ki ga je obelodanil »Učit. Tovariš« razgrtel trpečo dušo tovarišice, ki si ni mogla kaj, da ne bi potožila svoje gorje učitelju Čičigaju. Ne povem vam, kje je. Tam gori pač nekje, kjer se je rodil Krpan.

Takole je pisala učitelju Čičigaju:

»Spoštovani gospod tovariš! Čitala sem Vaš dopis v 'Tovarišu' in pri čitanju mislila na sebe, siromaka, ki sem še večji kakor Vi. Ne poznam Vas osebno, našla sem Vas v 'Staležu'. O, pri vas ste 'nobel', pri vas je vsaj trirazrednica...«

Poslušajte mene! Od leta 1922. stanujem na dvorazrednici z eno samo učilnico, in letos z 144 učenci in še ponavljajno (Saj je z zakonom o narodnih šolah odpravljena. Op. uredn.) šolo po vrhu. Največ moram poučevati sama, ker v naši hriboviti vasi ne vzdrži nobena mlada moč. Daleč smo tu od življenja, daleč od prometa. Tako imam n. pr. do mesnice uro in pol hoda, do avtopostaje isto tako daleč. Tri ure vožnje je do Laše ali Raškega, ki sta najbližji železniški postaji.

Pošto imamo pogodbeno. To se pravi: po leti pride poštni sel dvakrat v tednu v vas, pozimi le enkrat, če pa je slabo vreme, ga pa

Spominjamo se ob vsaki priliki učiteljskih domov v Ljubljani in v Mariboru!

Ugodna prilika!

Uprava UJU pov. Ljubljana razprodaja svojo zalogo

Zvončka in Popotnika

Predvojni »Zvonček« letnik (nevezan) à Din 5.—

Povojni »Zvonček« do leta 1928./29. à Din 10.—

»Popotnik« do leta 1928./29. letnik à Din 15.—

(Brez poštne).

Ne zamudite te ugodne prilike!

kri. Po začetni poti, brez ozira na levo in desno, na razne Steblovnike itd. hodimo naprej, delajmo na povzdigi prosvete med našim narodom, a pri tem tudi ne pozabimo nase. Trdno se oklenimo svoje stanovske organizacije, udejstvujmo se v njej aktivno z besedo, s peresom in z dejanjem. — Zaupajmo svojim voditeljem, katere smo si izbrali kajti oni so s svojim delom dokazali, da so si to zaupanje zaslužili.

Z zadoščenjem lahko ugotovimo, da v boju za našo stanovsko čast nismo osamljeni. Svojo solidarnost so nam izrekli Društvo meščanskošolskih učiteljev, Centralni odbor UJU v Beogradu, Zveza državnih nameščencev itd. Hvala jim! — Zlasti pa nam je v veliko zadoščenje dopis člana banskega sveta župnika Franca Faflika, kateremu se zahvaljujemo za njegove moške, a iz srca izhajajoče besede.

Učiteljsko samo je bilo prisiljeno odgovoriti na neutemeljene napade. In to je tudi storilo.

Na seji širjega sosveta v Ljubljani dne 1. februarja t. l. se je sestavila spomenica, ki se je izročila kr. banski upravi po deputaciji, centralni vladi potom izvršnega odbora UJU in dnevnikom v objavo.

V nadaljnjem je podal predsednik izbrano poročilo o delu na spomenici. Članstvo je soglasno odobravalo nastop vodstva naše organizacije ter se popolnoma solidarizira s spomenico.

II. Nato je prečital razne došle dopise poverjeništvu UJU Ljubljana.

V zadevi Dačkova doma v Beogradu se je sklenilo, da se izplača iz društvene blagajne po 5 Din za člana po stanju s koncem šolskega leta 1929/30.

Glede izhajanja »Prosvete« namesto 4 številke »Učiteljskega Tovariša« v mesecu, se je postavilo društvo odločno na stališče, naj izhaja »Učiteljski Tovariš« tako dolgo redno tedensko, dokler se nam naš materialni položaj ne izboljša in šele potem se naj izdaja »Prosveta« v povečanem obsegu namesto ene številke »Učiteljskega Tovariša«.

Z ozirom na dopis glede prosvetnega dela v okraju sta se določila kot stalna referenta prosvetnega dela tov. Jakob Stuhcc, šolski upravitelj pri Sv. Anži, in tov. Vida Jegličeva, učiteljica pri Sv. Rupertu.

III. Sledilo je zatem obširno poročilo o seji širjega sosveta v Ljubljani z dne 1. februarja t. l. Pri tem poročilo se je bavil tovariš predsednik zlasti z Učiteljsko gospodarsko poslovalnico in s pevskim zborom UJU. — Glede prve je priporočal, naj se je tovariš v čim izdatnejšem številu poslužujejo. Glede zadnjega pa se je sklenilo, da naj postane pevski zbor odsek poverjeništvu, pod pogojem, da se dosedanjim mesečni prispevek 1 Din ne zviša.

Glede Mladinske Matice in »Našega roda« je članstvo z ogorčenjem vzelo na znanje, da je v Dravski banovini še 181 šol brez naročnikov.

Poročilo o seji širjega sosveta je bilo z odobravanjem sprejeto.

IV. Zapisnik prejšnjega zborovanja se je vzela na znanje.

V. Tov. blagajnik je podal kratko blagajniško poročilo ter pohvalno ugotovil, da članstvo skoraj brezizjemno izpolnjuje svoje obveznosti napram organizaciji.

VI. Poročilo o izvenšolskem delu je odpadlo, ker je bil poročevalec odsoten. Ravno tako je moralo odpasti nadaljevanje predavanja g. prof. dr. Žgeča zaradi ustavljenega avtobusnega prometa.

VII. Tov. Grögl je na kratko poročal o prednjačem tečaju v Ptujju ter članstvo navduševal za delo v Sokolu.

Sklenilo se je, da se bo vršilo prihodnje zborovanje meseca aprila zopet pri Sv. Lenartu.

Fr. Golež, preds. Josip Golob, tajnik.

+ SLOVENJGRASKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo v soboto 14. februarja 1931. v slovenjgraški osnovni šoli po sledečem dnevnem redu:

1. Predavanje prof. dr. Žgeča »O potrebi spolne vzgoje«. 2. Obravnava došlih dopisov. 3. Poročilo o seji širjega sosveta (tov. gdč. Gobec). 4. Razgovor o eventualni fuziji slovenjgraškega in soštanjkega učiteljskega društva. 5. Slučajnosti.

Navzlic skrajno slabemu vremenu in velikim snežnim zametom se je zborovanje udeležilo 27 članov(ice), t. j. 64% iz slovenjgraškega okraja, od soštanjkega društva žal ni bilo nobenega člana. Vsled več kot 2urne zamude vlaka se je pričelo zborovanje mesto ob 11. uri dopoldne šele ob 1 uri popoldne.

Predsednik tov. Leopold Kopač je ugodoma pozdravil vse navzoče član(ice), predvsem pa predavatelj in prvobornitelje moderne vzgoje in pouka gg. prof. dr. Žgeča iz Maribora, sreskega šolskega nadzornika g. M. Grmovška, slovenjgraškega župana g. dr. A. Bratkoviča ter novopristopivšo tovarišico gdč. Kallat Štefko iz St. Janja, kateri je želel mnogo uspeha in zadovoljstva na njenem prvem službenem mestu. Iz službe izstopivši tovarišici in odbornici (blagajničarki) Zorki Rozmanovi pa je čestital k poroki. Nadalje je omenil, da se je skupno s tov. Mrovljetom poklonil v imenu učiteljskega društva g. banu dr. Marušiču o priliki njegovega poseta v Slovenjgradu ter mu je gospod ban naročil, naj sporoči svojim tovarišem(icam) na prvem društvenem zborovanju, da čakajo učiteljsko važne naloge in posli zlasti pri »Sokolu kraljevine Jugoslavije« in v kmetijstvu. Učiteljsvo naj se v čim večjem številu udeleži raznih tečajev, ki se bodo tozadevno vršili, da se usposobi za uspešnejše delovanje pri »Sokolu« in v raznih kmetijskih ustanovah. — Dotaknil se je tudi kritike in očitkov, iznesenih na prvi seji banskega sveta ter »spomenice«, objavljene v obrambo učiteljsva. Napram osebam, ki ne poznajo ali pa nočejo poznati dela učiteljsva, pa isto čuvalo ugled svojega stanu najbolje na ta način, da ostane mirno in solidarno ter vrši svoje delo krepko dalje po začetni poti!

Župan slovenjgraški g. dr. Bratkovič je nato pozdravil zbrano učiteljsvo ter mu želel obilo uspeha pri zborovanju. Ugotavlja, da se je učiteljsvu, ki je prvi vzgojni faktor naroda, na prvem zasedenju banskega sveta godila velika krivica, saj je vedno z navdušenjem doprinalo tudi izven šole v skrajno slabih okoliščinah največje žrtve domovini na oltar. Zato bi pač bilo na mestu, da bi se njegovo kulturno delo ne podcenjevalo, ampak pravilno cenilo, upoštevalo in čuvalo ugled stanu, ki dela ne samo ... kar veleva mu stan, kar more ...; saj vidimo ravno učiteljsvo na vseh odgovornih in dela polnih mestih v raznih nacionalnih, kulturnih ter humanitarnih in gospodarskih organizacijah. — Učiteljsvo se v polni meri zaveda svojega idealnega poslanstva med narodom! Narod z učiteljsvom raste, se razvija in jača, a z učiteljsvom tudi lahko nazaduje — pada!

Za tople in spodbujajoče besede gospoda dr. Bratkoviča se predsednik tov. Leopold Kopač v imenu vseh tovarišev(ice) iskreno zahvali.

1. Sledil je referat g. prof. dr. Žgeča »O potrebi spolne vzgoje«. V skoro poldrugo uro trajajočem velezanimivem predavanju, kateremu je sledilo učiteljsvo s pozornostjo, je predavatelj orisal na podlagi iz življenja vzetih dogodkov potrebo seksualne vzgoje, ki je v sodobni pedagogiki najvažnejše vprašanje. — Tov. predsednik se je predavatelju v imenu navzočih najtoleje zahvalil.

2. Tajnik tov. Rajko Iglar je prečital vse došle dopise (Priporočal se je pristop k »Samopomoči za otroke učiteljev[ic]).

Soglasno sta bila sprejeta sledeča sklepa društva:

1. Slovenjgraško učiteljsko društvo izjavlja popolno solidarnost z vsemi sklepi pover-

jeništva in se strinja z njegovo »spomenico«, izdano v obrambo učiteljsva.

2. V zvezi z dopisom pov. UJU Ljubljana, štev. 513/30.31., od 20. decembra 1930, se poveri delo stalnega(e) referenta(inje) o prosvetnem delu za okraj tov. Zehrerju in tovarišici Arnuševi.

3. Poročilo o seji ožjega sosveta pov. UJU v Ljubljani je podala tov. Gobec. Navzoči tovariš(ice) so z zadovoljstvom vzeli na znanje delo v ožjem in širjem sosvetu ljubljanskega poverjeništvu.

4. Glede fuzije s soštanjkim učiteljskim društvom se sklone, da se priredi par skupnih zborovanj. Na podlagi teh se bo ugotovilo ali je fuzija potrebna ali ne. — Prihodnje zborovanje se bo vršilo v soboto 18. aprila t. l. v Slovenjgradu. — Vsled odhoda nekaterih tovarišev na vlak se je zborovanje predčasno zaključilo ob 15 1/2 uri.

5. Po zborovanju so se zbrali v zbornici tukajšnje osnovne šole še ostali tovariš(ice), nakar je prof. Žgeč nadaljeval z drugim delom svojega obsežnega predavanja: »Nevarnosti v pubertetni dobi, če seksualna vzgoja ni bila pravilna«. — Predavatelj je želel tudi za ta del predavanja splošno odobravanje!

Kopač Leop., preds. Iglar Rajko, tajnik.

— NOVA TISKOVINA ZA ŠOLSKE UPRAVITELJE. Mesečni izpremembeni izkaz učiteljsva na šolah. V zmislu zadnjega odloka ministrstva prosvete O. N. br. 8561-2 II. 1931 in kr. banske uprave IV. No. 3275 od 12. februarja 1931. je to tiskovino založila Učiteljska tiskarna. Obenem je tudi primerna za negativno poročilo. Naroča se v Učiteljski knjigarni v Ljubljani.

— Zakon o narodnih šolah mora imeti vsaka učiteljica in vsak učitelj, ker mora poznati nove predpise, po katerih se mora ravnati. Rabite ga dnevno in ga morate imeti vedno pri roki. Učiteljska tiskarna je znižala svoji izdaji ceno na Din 15. Ta izdaja vsebuje tudi zakon o Sokolu kraljevine Jugoslavije ter vse potrebne določbe iz zakona o učiteljskih in srednjih šolah. Ako še nimate zakona, naročite ga takoj po dopisnici pri Učiteljski knjigarni v Ljubljani, dokler je še kaj zaloga.

+ ZBOROVANJE SAVINJSKEGA UČITELJSKEGA DRUŠTVA ZA VRANJSKI OKRAJ, združeno z občnim zborom, se je vršilo dne 5. februarja 1931. na osnovni šoli na Gomilskem.

Od 33 vpisanih članov je bilo navzočih 26.

Tov. predsednik je uvodoma pozdravil vse navzoče, posebno novodošlo tov. Marijo Velišek in ji želel mnogo uspeha na novem mestu. Nato je prešel na dnevni red. Prečital je zapisnik o lanskem občnem zboru, ki se je odobril.

Sledilo je poročilo tajnika, nato pa blagajniško poročilo, ki ga je podala tovarišica Puncerjeva.

Blagajna izkazuje konec meseca januarja: dohodkov 1049.74 Din, izdatkov 845.80 Din., čistega 203.94 Din. Pri poštni hranilnici dohodkov 3694.94 Din, izdatkov 2450.40 Din, čistega 1244.54 Din. Čistega v blagajni 203.94 Din, čistega pri poštni hranilnici 1244.54 Din. Skupno 1448.48 Din. Računi so vsi v vzornem redu.

Dopisi: a) Pov. UJU Ljubljana: Učiteljska samopomoč za otroke. Predlagan je bil tov. Sfiligoj, da agitira in pridobi čim več članov za to ustanovo.

b) »Prosveta«. Glede prosvetnega dela med učiteljsvom se je sklenilo, da napravi vsak domači učiteljski zbor za svoj kraj pri-

meren načrt za prosvetno delovanje, kakor že itak to zahteva zadevni nedavni odlok šolskih oblasti. Za poročevalca o vsem prosvetnem delu pa se soglasno izvoli tov. Šega Fran.

Soglasno je bil sprejet tudi predlog, da se priredi koncem leta na Gomilskem skupna šolska razstava in telovadni nastop šolske mladine in obenem sokolske dece.

Nato je podal tov. Kneisel, ki je bil poslan kot delegat Savinjskega učiteljskega društva na sejo širjega sosveta UJU v Ljubljano, izbrano poročilo o poteku te seje. Prečital je tudi spomenico, katera je bila soglasno odobrena.

Nato je bil izvoljen nov društveni odbor: predsednik tov. Jos. Jarh, podpredsednik tov. Julij Sevnik, tajnik tov. Lado Kneisel, blagajničarka tov. Mara Puncerjeva, odbornika tov. Lojze Lušin in tov. Aleksander Sfiligoj, namestnika tov. Ivan Źrek in tov. Mara Lavričeva, pregledovalca računov tov. Franjo Šega in tov. Lojze Lušin.

Sledilo je nad vse zanimivo predavanje tov. Šega o učnih metodah pri raznih predmetih.

Prihodnje zborovanje se bo vršilo dne 11. aprila 1931. na Gomilskem; če je pa ta dan prost, pa dne 18. aprila 1931.

J. Jarh, predsednik. Kneisel Lado, tajnik.

Novo knjige.

—k Ali spolna vzgoja res ni potrebna? Pod tem naslovom je izšla te dni v založbi Ljudske tiskarne v Mariboru 96 strani debela knjiga, ki jo je spisal odlični in moderen pedagog dr. Žgeč. Avtor se zavzema v knjigi s prepričevalno besedo za novo spolno vzgojo, ki mora čimprej nadomestiti staro. Knjigo mora čitati vsaka slovenska mati in vsak šolnik. Naroča se v vseh knjigarnah, ali pa pri založništvu Ljudske tiskarne v Mariboru ter stane komaj 8 Din.

—k »Ženski List«. Pretplata za ovaj ženama toli potreban list iznosi Din 45 na tri mesece, a naručuje se Uprava »Ženski List«, Zagreb, Samostanska ul. 2/I.

—k »Mati«. Tri lirsko-dramatske slike s petjem in plesom spesnila Ljudmila Poljanec, uglasbil Vasilij Mirk, Maribor 1930. — Naslov prvi sliki je: Mati pri zibelki, drugi: Mati in bolno dete in tretji: Mati in otroci pri igri. Delo je zelo primerno za proslavo Materinskega dne. Vprizorjeno je bilo že večkrat na raznih šolskih odrih in to povsod z lepim uspehom. Ker je izšlo delo v samozaložbi, se pošilja naročila na naslov: Vasilij Mirk, Maribor, Glasbena Matica.

—k Jetnik v gorah meseca, spisal T. C. Bridges, iz angleščine prevel A. Anžič. Založila Družba sv. Mohorja 1931. Mohorske knjižnice 40. zvezek. Cena za člane vez. 24 Din, broš. 15 Din, za nečlane vez. 32 Din, broš. 20 Din. — Taka povest je kakor nalašč za lene, razvajene, trmaste in presite fante, tako bi človek rekel, ko jo prebere. Povest ima vzgojni namen. Zaeno pa je zelo napeto pisana, poučna (glede Afrike, slonov, krokodilov, opic itd.) in zabavna. Za dečke pravi užitek.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstvo, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

FOTO-SPORT

Vam dela veselje le z dobro kamero, katero kupite najcenejše pri Fr. P. Zajec, optik — Ljubljana, Stari trg 9. — Ceniki brezplačno!

DVOKOLESA. ŠIVALNE STROJE

GRAMOFONE NAJUGODNEJŠI
dobite najceneje v trgovini
PLAČILNI POGOJI

FRANC LEPOŠA, MARIBOR
GLAVNI TRG ŠT. 1

Tvrdba Ign. Žargi - ,Pri nizki ceni'

Ljubljana — Sv. Petra cesta št. 3 in 11
priporoča

bogato zalogo raznega modnega blaga, vseh vrst perila, kakor rokavic, nogavic, srajc, kravat ter damsko konfekcijo. Potrebščine za krojače in šivilje.
NA DEBELO IN DROBNO

FINKOVE ZBIRKE NAREDB IN ODREDB

za osnovne in mešč. šole ter učiteljska v Drav. banovini

- I. zvezek (od prevrata do konca leta 1920.) broš. Din 5.—.
- II. zvezek (za l. 1921.) broš. Din 7.—.
- III. zvezek (za l. 1922.) broš. Din 9.—.
- IV. zvezek (od 1. januarja 1923. do 30. junija 1924.) broš. Din 14.—.
- V. zvezek (od 1. julija 1924. do 31. decembra 1925.) broš. Din 32.—.
- VI. zvezek (za l. 1926.) broš. Din 24.—.
- VII. zvezek (za l. 1927.) broš. Din 25.—.
- VIII. zvezek (za l. 1928.) broš. Din 25.—.
- IX. zvezek (za l. 1929.) broš. Din 25.—.

Naročila sprejema
KNJIGARNA UČITELJSKE
TISKARNE V LJUBLJANI

Prav tam se dobi: C. Cavalieri: Propisi o činovnicima i ostalim državnim službenicima građanskog reda. Broš. Din 120.—.

la. amerikansko

prašno olje
znamka „Hygiene“ in
la. oljnati karbolinej svetli

nudi po najnižji ceni

Aug. Žlahtič, Maribor

Grajski trg št. 1 — Telefon 2066

GALERIJA NAŠIH MOŽ

JE V ZALOGI

KNJIGARNE UČITELJSKE TISKARNE V LJUBLJANI

1. Trubar	6. Stritar	11. Levec	16. Parma
2. Vodnik	7. Jurčič	12. Erjavec	17. Župančič
3. Slomšek	8. Gregorčič	13. Jenko	18. Keršnik
4. Prešeren	9. Aškerc	14. Cankar	19. Maister
5. Levstik	10. Tavčar	15. Gangl	20. Finžgar
			21. Strossmayer

61.5 × 47.5 cm. Slike a Din 10.—
Okrasite z njimi šolske prostore!